

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. LIX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

a Roch. de
Cur. in tract.
ius patro. ver.
competens.

q. 2.
b Lamber. in
trac. de iu. pa-
tro. lib. 1. pag.
129.

c Pet. Vbald.
tract. de cano.
episc. & paro.
pag. 193. nu. 4

cant etiam illegitimis non interdicendū,
vt copiosè Curtius in tractatu suo dispu-
tauit. *a* Alij tamen variè in hac re distin-
guunt, *b* quæ materia, quoniam apud
eos vberriè tractata reperitur, idèd sa-
tis esse in præsentī putamus, lectorem ad
eorum commentarios reiecisse. Sanè &
Hospitalium administratio, illegitimis fi-
cut & laicis mandari potest, dum sacrorū
eis cura non immineat, ipsiq; benè insti-
tuti, ac honestæ vitæ habeantur. *c*

AN ILLEGITIMI DICAN- tur de Familia patris.

- 1 *Nomina alia civilia, alia naturalia.*
- 2 *Bart. in nomine familia declarando va-
rius.*
- 3 *Spurij de familia dici propriè non pos-
sunt, & quare, num. 5.*
- 4 *Familie nomen quomodo ad agnatos &
cognatos hodie pertineat.*
- 5 *Familie nomen varijs modis sumitur.*

C A P. L I X.

Quoniam leges iniustos fi-
lios à patris successione re-
pellunt, ac veluti alienos
ducunt homines, videtur
etiam plerisq; vt quemad-
modum

modum re filij non existimantur, ita nec gentilitatis aut familiæ ius ullum à patre retineant. Ideoque vbi lex paternæ familiæ fecerit mentionem, de his nunquā fit intelligendum. *a* Interpretes alij, vt in præcedentibus quoque aliàs dictum est, præsentem materiam spectandam voluerunt, odiosa ne an fauorabilis esset. *b* Alij rationem legis perpendendam, vbi de familia loqueretur, ne quandoque plus lasciuix & petulantix, quàm matrimonio tribueremus. *c* Bartolus autem distinxit in hac & similibus quæstionib. inter ciuilia nomina & naturalia, *d* voluit. n. si lex ciuili vteretur nomine, veluti agnationis, gentilitatis, tunc illegitimos minime comprehendere: sin naturali, veluti filios, patrē, aut ius sanguinis nominasset, tūc & ad illegitimos hæc omnia rectē referri, eò quòd in illis non ciuilia quidem, sed naturalia tamen iura vt in cæteris inessent. *e*

2 Hoc ipsum verò familiæ vocabulū esset. ne ciuile an naturale, varius in hac re sanè deinde fuisse videtur, cū eo nomine quandoq; illegitimos cōtineri, iusq; sanguinis potius demonstrari, *f* quandoq; nomen id iuris esse contenderit, *g* & veris legitimisq; agnatis tantum conuenire. *h* Mihi autē antequàm meam de prædicta distinctione sententiam proferā, id nunc ostendere

a Bal. l. libertinum. C. de inter. matr. & c. innotuit, de elect.

b Imol. §. si quis rogatus, col. 6.

c Alex. d. §. si quis rogatus, nu. 52.

d Bart. l. tutelas, de ca. dimi. facit l. iurisconsultus, §. 1. de grad. aff.

e l. hos accusare, §. pen. de accus. & §. vulgò. Inst. de succ. cogn.

f l. pronunciatario, in fin. de verb. sign. *g* in d. l. tutelas.

h in l. fin. C. de verb. sign.

dere

dere in animo est familiae nomine, secundum verborum proprietatem spurios nunquam posse censerī. Cū enim id vocabulum (accipiendo illud pro agnatione, quae magis propria eius videtur significatio, ut Docto. aiunt. *a*) eos tantum soleat complecti, qui ab eodem fonte oriundi, sub vnius omnes quandoque potestate fuerunt. *b* Quis velit illegitimos paternae familiae dicere, cum hi nec patriam potestatem vnquam sint experti, illorumque origo eo tantum die incipiat, quo editi ipsi sunt? *c* Etenim qui id nomen sibi commune esse volunt, necessariū est ab eo ducant originem, qui talis familiae vocabatur. *d* Sed hi non patris originem, aut conditionem sequuntur vllam, *e* ergo nec in patris familia vnquam poterūt numerari. Et si diceres, contra haec extare hodie Iustiniani constitutionem, *f* qui voluit familiae significationem, non tantum ad agnatos, sed & cognatos pertinere, eaque ratione recte & illegitimos venire posse, quod scilicet in ijs, cognationis saltem iura spectentur, ut Bartolus met tradidit. *g* Respondendum esset, Iustinianū id ita ibi constituisse, quod cum agnatorum cognatorumque differentia sublata esset, familiae quoque nomen hac in re commune vtrisque esse voluit. *h* Sed cum

a Bart. d. l. fi.

C. de ver. sig.

Alex. d. s. fi.

quis rogatus.

nu. 52.

b l. pronun-

ciatio. §. 2. &

§. communi,

de verb. sig.

c l. eius qui,

ad Municip.

d arg. l. ius

sepulchri, cū

Gl. C. de reli.

& d. l. pronun-

ciatio. §. com-

muni, & §. fi.

e l. car. legi-

tima, de sta.

hom.

f l. fin. C. de

verb. sign.

g id d. l. pro-

nunciatio, in

fin.

h Alciat. d. l.

pronunciatio

vers. agnator.

cum spurij, quo ad succedendum nec agnatis nec cognatis similes sint, cum differrentia illa inter adnatos sublata, ad spurios non pertineat, *a* merito nec de istis Iustiniani verba accipi poterunt. *Quin* nec in alia quoque materia talem significationem *b* admittendam dicerem, *vbi* aliter se communis usus loquendi haberet, prout hodie multis in locis seruari animaduertimus, sicuti Bartolus declarauit. *c* Erit igitur, cum familiar sit mentio, rei in primis, de qua agitur, ratio habenda: cum secundum varias causas, diuersis etiam modis id familiar nomen sumatur, & quandoque ad res, quandoque ad personas referatur, & familiam seruorum dicamus, & familiam prætoria, quæ omnia diuersa sunt, vt eleganter ab Vlpiano traditum est. *d* Nostamen hic familiam agnatorum tantum accipimus, spuriosq; ita nullius familiar verè censendos dicimus, non patris, quod ab eo alieni habentur, *e* non matris, quod mulier familiar suæ caput sit & finis, *f* tametsi originem inde suam ipsi ducant. *g* Quætamen omnia, saluo communi usu loquendi semper asserimus, & alij, quæ sequenti capite adiungemus.

a c. Faber.
Inst. de succe.
cog. §. i. num.
s. Caccial. l. si
qua. C. ad Or-
fic. col. 23.
b de qua in
d. l. fin.

c Bart. l. cum
ita. §. fidei cō.
nu. 4. de leg. 2
l. ad. l. fin. C.
de ver. sig.
nu. 21.

d d. l. pronu.
vbi Alciat. &
Bart. l. ad Syl-
lan.

e l. vulgò, de
sta. hom.
f d. l. pronu-
ciatio; in fin.
g l. i. in fi. ad
Municip. Gl.
l. cum legiti-
ma, de sta. ho.

AN

AN ILLEGITIMI DE GE-
nere, agnatione, domoue paterna appel-
lentur, anq; gentilitijs insigni-
bus liceat his
vti.

- 1 *Illegitimus, patri nec civili, nec natura-
li iure iunctus videtur.*
- 2 *Illegitimi dici non possunt de genere, aut
domo paterna.*
- 3 *Vbi de facto lex loquitur, de eo intelli-
git, quod rectè, non malè factum est.*
- 4 *An illegitimi dicantur sui vel coniuncti
& quibus casibus.*
- 5 *Communis vsus loquendi seruandus, an
spuri dicantur de domo.*
- 6 *Spuri gentilitia insignia ferre de iure nō
possunt.*
- 7 *Insignia illegitimorum, quomodo à le-
gitimis dignoscantur.*
- 8 *Apud Gallos spuri nomen an turpe ha-
beat.*
- 9 *Transuersa linea in spuriorum insigni-
bus, quomodo sit notanda.*

CAP. LX.

a in l. tute-
las, de capi.
dimin.

Quod verò ad suprà traditam Bar-
toli distinctionem pertinet, a vt
cùm